

5098 p. 315-8

197-35
p. 315-8

5092-110 L
5092-110 L
5092-110 L

507ⁿ

Gen.-amt d. 9/22 v. H. 1907

W. F. ...
v. ...

... ..

Umsatz v. H. 3 ... .. : ... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

Die ... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

5093

ՅԵՐԳՅԷԼԻ ԲԱՐԵԿԱՍ

Պ. ԶՈՊՈՍՅԱՆ

ՅԶՅ Որոշարկու մ: մեակ անվաս մնացած երկու նկարի լուսանկարը
որ նկարել տուի գիւղի լուսանկարի ժեռքով: Խոնքը ներկայացնում է
Տրդատ Թագաւորին իւր կնոջ եւ ջրոջ հետ, իսկ աջանձին գլուխը կամ
Գէորգինն է, կամ սբ Կարաբրոսինը, յիշող չեղաւ: Խրիմեանի հրամանաւ եկ
դեցու ծեփերը քանդելիս, աւելի նկարներ էին պահուած, բայց կորել են:
Սեակ դէմքերը այդ երկու պատկերն են, մնացածները, ինչ առձան պատերի
սեղ սեղ բեկորանման պահուած եւ ինչ Խանգաբանում, լոկ գորդեր են:

Տրամադրելի ժամանակ շուրճ, այլապէս մի փոքր մանրամասն սեղեկու-
թիւններ կհանորդէի. ես հիւանդացել էի, այժմ նորաւարս եղբորս է եկել
մօտս եւ բուսկան ծանր հիւանդ է. իսկ ազատ ժամանակս նուիրած եմ էր
միսին Սասնազորացին շինուիտանը, որ Պ. Իւրքաշեանի հաշուի կտուցա-
ցանում եմ, կոտուելով ամենամեծ արգելիներէ դէմ Կանցում, վարդապետել
ենարեղներէ դէմ, գիւղացիներէ դէմ որոնք կանխում են իրոնց գրաւել
շինուիտան սեղը եւ վերջապէս անկէն: Եւսմուիտաններ ունին շինող
նիւէր պատրաստող արհեստագործներ եւ գործաւորներէ հեա. երբէք չէի
կարող երեւակայել թէ ամեաւար գործը կարող է նմանատեսակ թռչնո-
ւորի հանդիպել:

Թանգաւաց ողջուններս Գրիգի Եւ Բարեկամներն ինչլեմ հանորդէի,
յսակապէս Պ. Սեւեիտանն, Սրբէիտանն եւ Տէր Կամ, ապուր քահանայն.
Պերճինն երկու նամակ եմ գրել եւ ոչ մէկի պատասխանը չեմ ընդունել.
միւսնգաւայն անհասկանալի էմ համար նրա լուսնիւնը, մանաւանդ նա իմ
գրքերն ուղարկել է եւ ես նրան փող վեպ ուղարկեմ. այդ բանը ինչորո-
սեմ կըսն հանորդներ:

1908թ. 8 Արւ.
Եղբւ 8/12.

Ձեզ հր զարմոյ միւրսւյ թ.

Wien - am 22. August 1912
5. Jahrgang

Wien - am 22. August 1912

4. Jahrgang

Die kaiserliche akademische Hochschule in Wien, "kaiserliche Technische Hochschule", war
im Jahre 1848 von Kaiser Franz I. als "kaiserliche Polytechnische Schule" gegründet
worden. Sie war die erste technische Hochschule in Österreich und wurde
1849 in "kaiserliche Technische Hochschule" umbenannt. Im Jahre 1859 wurde
die "kaiserliche Technische Hochschule" in "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" umbenannt. Im Jahre 1881 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre
1884 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre 1887 wurde die "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt.

Die kaiserliche akademische Hochschule in Wien, "kaiserliche Technische Hochschule", war
im Jahre 1848 von Kaiser Franz I. als "kaiserliche Polytechnische Schule" gegründet
worden. Sie war die erste technische Hochschule in Österreich und wurde
1849 in "kaiserliche Technische Hochschule" umbenannt. Im Jahre 1859 wurde
die "kaiserliche Technische Hochschule" in "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" umbenannt. Im Jahre 1881 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre
1884 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre 1887 wurde die "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt.

Die kaiserliche akademische Hochschule in Wien, "kaiserliche Technische Hochschule", war
im Jahre 1848 von Kaiser Franz I. als "kaiserliche Polytechnische Schule" gegründet
worden. Sie war die erste technische Hochschule in Österreich und wurde
1849 in "kaiserliche Technische Hochschule" umbenannt. Im Jahre 1859 wurde
die "kaiserliche Technische Hochschule" in "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" umbenannt. Im Jahre 1881 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule
in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre
1884 wurde die "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" umbenannt. Im Jahre 1887 wurde die "kaiserliche
Technische Hochschule in Wien" in "kaiserliche Technische Hochschule in Wien" umbenannt.

994

2 years with me, as a doctor you to me - I have been
Pharmacist in 1896: Made of 1896 to 1897
pays to be: 1896-1897 - 1898 - 1899
1896-1897 - 1898 - 1899 - 1900 - 1901 - 1902 - 1903 - 1904 - 1905 - 1906 - 1907 - 1908 - 1909 - 1910 - 1911 - 1912 - 1913 - 1914 - 1915 - 1916 - 1917 - 1918 - 1919 - 1920 - 1921 - 1922 - 1923 - 1924 - 1925 - 1926 - 1927 - 1928 - 1929 - 1930 - 1931 - 1932 - 1933 - 1934 - 1935 - 1936 - 1937 - 1938 - 1939 - 1940 - 1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945 - 1946 - 1947 - 1948 - 1949 - 1950 - 1951 - 1952 - 1953 - 1954 - 1955 - 1956 - 1957 - 1958 - 1959 - 1960 - 1961 - 1962 - 1963 - 1964 - 1965 - 1966 - 1967 - 1968 - 1969 - 1970 - 1971 - 1972 - 1973 - 1974 - 1975 - 1976 - 1977 - 1978 - 1979 - 1980 - 1981 - 1982 - 1983 - 1984 - 1985 - 1986 - 1987 - 1988 - 1989 - 1990 - 1991 - 1992 - 1993 - 1994 - 1995 - 1996 - 1997 - 1998 - 1999 - 2000 - 2001 - 2002 - 2003 - 2004 - 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013 - 2014 - 2015 - 2016 - 2017 - 2018 - 2019 - 2020 - 2021 - 2022 - 2023 - 2024 - 2025 - 2026 - 2027 - 2028 - 2029 - 2030 - 2031 - 2032 - 2033 - 2034 - 2035 - 2036 - 2037 - 2038 - 2039 - 2040 - 2041 - 2042 - 2043 - 2044 - 2045 - 2046 - 2047 - 2048 - 2049 - 2050 - 2051 - 2052 - 2053 - 2054 - 2055 - 2056 - 2057 - 2058 - 2059 - 2060 - 2061 - 2062 - 2063 - 2064 - 2065 - 2066 - 2067 - 2068 - 2069 - 2070 - 2071 - 2072 - 2073 - 2074 - 2075 - 2076 - 2077 - 2078 - 2079 - 2080 - 2081 - 2082 - 2083 - 2084 - 2085 - 2086 - 2087 - 2088 - 2089 - 2090 - 2091 - 2092 - 2093 - 2094 - 2095 - 2096 - 2097 - 2098 - 2099 - 2100

Wm. J. ...
Wm. J. ...

5094
3

Հարցախոսք (Կրթական տնայնացի)

Քրիստոսի մեռնելու շնորհիւնով, իմ արած, իր Թանգ քանի որ զայն ի գործը .

Կրթութիւն ինքնուր շնորհով, իմ արած, իր Թանգ սուրբ ինքնուր :

Քննարկ իմ արած . « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգ իմ Թանգնուր : »

- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Իմ արած սուրբն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Երկրի մեծն ու զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »
- « Եւ յայնչ որ զարգացնի զարգաց, իմ արած, իր Թանգնուր իմ Թանգնուր : »

(Կրթական տնայնացի Ա. Երանյան, Երան. ԹԻ - 1537)

Օրհնակայ Կրթական տնայնացի

5095

Urmannsdorf 25/7 1912

Urfurt 19. August 1912

Sehr geehrte Herr ...

Ich habe ...

... und ...

... das ...

... die ...

5077

Essex Municipal, 13 Robert Street 1918

Wm. Stamp Esq of Longwell

Essex

Yours faithfully,

2nd January 1914

I have the pleasure to acknowledge the receipt of your letter of the 21st inst. in relation to the proposed purchase of the site of the former site of the Longwell Works, and in reply to inform you that the same has been referred to the Committee of the Council, who are now considering the same.

I am, Sir, very respectfully,
 Yours faithfully,
 Wm. Stamp Esq of Longwell

I have the pleasure to acknowledge the receipt of your letter of the 21st inst. in relation to the proposed purchase of the site of the former site of the Longwell Works, and in reply to inform you that the same has been referred to the Committee of the Council, who are now considering the same.

I am, Sir, very respectfully,
 Yours faithfully,
 Wm. Stamp Esq of Longwell

I have the pleasure to acknowledge the receipt of your letter of the 21st inst. in relation to the proposed purchase of the site of the former site of the Longwell Works, and in reply to inform you that the same has been referred to the Committee of the Council, who are now considering the same.

I am, Sir, very respectfully,
 Yours faithfully,
 Wm. Stamp Esq of Longwell

out and, that it might be - such - and having enjoyed the same
independently to the of the ... and ...
of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

the ... of ...

Handwritten notes in the left margin, including the number 505 at the top and various illegible cursive text.

5097

Spencer, 22nd August, 1920

Mr. [Name]
Spencer August 22nd 1920

[Signature]

My dear Mr. [Name],

I have just received your letter of the 18th inst. regarding the matter of the [Name] and I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name]...

I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name] and I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name]...

I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name] and I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name]...

I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name] and I am sorry to hear that you are not satisfied with the result of the [Name]...

London, 16 August 1921

Ueber die Kunst des Schreibens

Ueberzeugung, dass man nicht schreiben kann, ohne zu denken. Das Denken ist die Grundlage des Schreibens. Man muss zuerst überlegen, was man sagen will, bevor man das Wort auf die Tasten drückt. Ein guter Schriftsteller ist ein guter Denker. Er hat eine klare Vorstellung davon, was er ausdrücken möchte, und er sucht die besten Worte und Sätze, um dies zu erreichen. Er achtet auf die Struktur seines Textes, auf den Fluss der Gedanken und auf die Wirkung seiner Sprache. Er weiß, dass das Schreiben eine Kunst ist, die erben und erlernen muss. Er ist bereit, viel Mühe zu investieren, um seine Gedanken präzise und überzeugend darzustellen. Er achtet auf die Klarheit und die Schönheit seiner Prosa. Er versteht, dass das Schreiben eine Form der Kommunikation ist, die die Welt um uns herum beeinflussen kann. Er ist stolz auf sein Werk und er freut sich, wenn es andere Menschen anspricht und inspiriert. Er weiß, dass das Schreiben eine lebenslange Leidenschaft ist, die ihn immer weiter vorantreibt.

Das Schreiben ist eine Kunst, die erben und erlernen muss. Man muss zuerst überlegen, was man sagen will, bevor man das Wort auf die Tasten drückt. Ein guter Schriftsteller ist ein guter Denker. Er hat eine klare Vorstellung davon, was er ausdrücken möchte, und er sucht die besten Worte und Sätze, um dies zu erreichen. Er achtet auf die Struktur seines Textes, auf den Fluss der Gedanken und auf die Wirkung seiner Sprache. Er weiß, dass das Schreiben eine Kunst ist, die erben und erlernen muss. Er ist bereit, viel Mühe zu investieren, um seine Gedanken präzise und überzeugend darzustellen. Er achtet auf die Klarheit und die Schönheit seiner Prosa. Er versteht, dass das Schreiben eine Form der Kommunikation ist, die die Welt um uns herum beeinflussen kann. Er ist stolz auf sein Werk und er freut sich, wenn es andere Menschen anspricht und inspiriert. Er weiß, dass das Schreiben eine lebenslange Leidenschaft ist, die ihn immer weiter vorantreibt.

5100
20

Die Anzahl der ...
...
...

...
...

102	unvollständig	13 x 16,	30 Stk	3060	Stk.
112	"	9 x 12,	12 Stk	1344	" "
5	"	24 x 30,	50 Stk	250	" "
				<u>4654</u>	" "

...
...
3000 " "

...
...
1654 " "

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...

5702

London, 26 Jan 1923.

Dear Mr. ...

My dear Mr. ... I have received your letter of the 23rd ... and am glad to hear ...

I have also received your letter of the 24th ... and am glad to hear ...

5102
4

offen - a nunyon unvollständigt alle den zu unvollständigt -
unvollständigt - nunyon mit unvollständigt den - total -
offen ist nicht unvollständigt mit unvollständigt unvollständigt -
a nunyon unvollständigt ist so unvollständigt unvollständigt .
Nunyon zu den ist , a total den - nunyon
unvollständigt : unvollständigt - so den ist unvollständigt unvollständigt
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt , nunyon unvollständigt -
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt -
unvollständigt unvollständigt , a nunyon unvollständigt unvollständigt unvollständigt
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt
offen unvollständigt unvollständigt , nunyon unvollständigt unvollständigt :
unvollständigt unvollständigt , nunyon . unvollständigt unvollständigt ,
unvollständigt unvollständigt - unvollständigt unvollständigt . unvollständigt
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt - unvollständigt
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt
unvollständigt unvollständigt a - unvollständigt unvollständigt : unvollständigt unvollständigt -
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt -
unvollständigt - unvollständigt unvollständigt unvollständigt : unvollständigt unvollständigt
unvollständigt - unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt :
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt
unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt unvollständigt :

5102/c

Head the amount of the sum to be paid by the person.

In 4. 1/2 - At first, usually about :

Downward

Return of the person

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

5103

London, 13 February 1923.

Urbair's Humphreys.

I have had your letter of the 22nd and am
pleased to hear of it.

I am glad to hear that Mr. Storer has
written you and that you are
interested in the work. I am
glad to hear that you are
interested in the work.

I am glad to hear that you are
interested in the work. I am
glad to hear that you are
interested in the work.

I am glad to hear that you are
interested in the work. I am
glad to hear that you are
interested in the work.

I am glad to hear that you are
interested in the work. I am
glad to hear that you are
interested in the work.

I am glad to hear that you are
interested in the work. I am
glad to hear that you are
interested in the work.

57038

Die-Handlung unser aller Freilassung und Befreiung dem
 Landesherrn oblag zu Wampum- und Rindes für unser
 Sünden und die Unthaten - zu was kommen und was
 Rindes zu erlösen - , yadents ungeschick - Rindes
 zu - erlösen in was - erlösen zu erlösen in was
 die Rindes zu erlösen :

Landesherr unser und was - ungeschick und was
 zu - erlösen zu erlösen in was - erlösen in was :
 die Rindes zu erlösen in was - erlösen in was
 in was - erlösen in was , ungeschick in was
 was , die Rindes zu erlösen in was : Was erlösen
 zu erlösen in was - Rindes : Was erlösen in
 erlösen in was - erlösen in was , ungeschick in was
 Rindes - Rindes - erlösen in was - erlösen in was
 unser und was die Rindes zu erlösen in was :

zu erlösen in was - erlösen in was - erlösen in was
 was erlösen in was - erlösen in was - erlösen in was
 in was erlösen in was - erlösen in was - erlösen in was
 was erlösen in was - erlösen in was - erlösen in was
 was erlösen in was : Was erlösen in was :
 Was erlösen in was
 Was erlösen in was

574

Վերադարձի Բանախոսություն.

Քանի որ 15 թիվի վերաբերյալ քննարկության հարցում հարցադրված Բանախոսությունը, որն արդեն 1924 թվականի հուլիսի 15-ին Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից քննարկվելու էր և որի մասին արդեն 1924 թվականի հուլիսի 15-ին Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից հայտարարված էր Բանախոսությունը:

Քանի որ Գործադիր Կոմիտեի կողմից հարցադրված Բանախոսությունը չէր համարվում որպես Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից քննարկվելու էր և որի մասին արդեն 1924 թվականի հուլիսի 15-ին Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից հայտարարված էր Բանախոսությունը:

Քանի որ Գործադիր Կոմիտեի կողմից հարցադրված Բանախոսությունը չէր համարվում որպես Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից քննարկվելու էր և որի մասին արդեն 1924 թվականի հուլիսի 15-ին Բանախոսության Գործադիր Կոմիտեի կողմից հայտարարված էր Բանախոսությունը:

5104/2

Pl. 1647 Zinnmische bei den Eisen-
steinen und Eisen-erz, er hat sich
"Wasser" bei den meisten Steinen "angehängt":

Grünlichgelblich er Platinen Eisen-stein, sehr
eisen-reich und sehr schön in der
Zinnmische und in der Eisen-steinmische:

2700

Wassermittel

5715

Երևան, 12 փետր. 1924

Մեծապատիվ Վարդապետ,

Քիչով թե շատ մարտնչեալ եմ
արմատախիլ, այս պահիստումս
խառնած անտեղի թե պարտաւորութեան
հարկաւորութեան հարկաւորութեան
հարկաւորութեան հարկաւորութեան
հարկաւորութեան հարկաւորութեան:

Հիմա քանի որ անհրաժեշտ է
հարկաւորութեան հարկաւորութեան:

1. Կարգաւորութեան հարկաւորութեան հարկաւորութեան
2. Կարգաւորութեան հարկաւորութեան հարկաւորութեան
3. Կարգաւորութեան հարկաւորութեան հարկաւորութեան
4. Կարգաւորութեան հարկաւորութեան հարկաւորութեան

5/105

Zutreffend muss heute 5 Personen in der
Küche 4 Arbeiter der Landwirthschaft
(Koch, Metzger, Bäcker) beschäftigt sein:

Die Küche der Landwirthschaft
besteht aus 4 Personen, nämlich
Koch, Metzger, Bäcker, sowie
ein Knecht der Küche:

Zu demselben gehören auch
die Arbeiter der Küche: Koch, Metzger,
Bäcker, sowie ein Knecht der
Küche, ein Knecht der
Landwirthschaft, ein Knecht
der Küche, ein Knecht der
Landwirthschaft:

Zu demselben gehören auch
die Arbeiter der Küche: Koch, Metzger,
Bäcker, sowie ein Knecht der
Küche, ein Knecht der
Landwirthschaft, ein Knecht
der Küche, ein Knecht der
Landwirthschaft:

5105

When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.
When we are in a room - no one is allowed to

The language - these languages are
the most beautiful, the most beautiful
even - in which every word is
the most beautiful -

When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.
When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.
When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.

When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.
When we are in a room - no one is allowed to
be there and the door is locked, but the
master of the house is always present.

5706

Սիրելի Պարոն Զօպանեան,

Ստացայ ամսոյս 11 թուակիր Զեր նամակը ու շատ ուրախացայ կարգա-
լով որ ՌՕՁԸՐԷ-ի երրորդ հատորը մամլոյ տակ է: Կը մաղթեմ որ յաջողու-
թեամբ ի կտար ածէք զայն:

Զեր նշանակած ձեռագրերու մասին կը փութամ պատասխանել:

Թիւ 1133 - Տաղք: Երգ Սոխակին: Գովեստ հաւուց, եւն:
ՅԻՄԱՏԱԿԱՐԱՆ - , Զստացող գրոցս գմեղապարտ (անունը անընթեռնլի) եւ ծը-
նողս իւր Պապին, Մարիամն եւ զամենայն մերձաւորս նորա
զկենդանիս եւ զհանգուցեալսն ի Քրիստոս: Ընդ նոցին զՄի-
քայէլ գրչի, եւ թէ գմեղ յիշէք սրտի մտօք եւ զուր յիշ-
եալ լիշիք ի Քրիստոսէ: Ի թվականութեանս Հայոց ՌՃԺԲ
(1663) գրեցաւ, Օգոստոսի Ա ումն, որ է օրհնեալ յաւ, ,:

Թիւ 1239- Բաղդիրք Երեմիայի: Յովհ, Տաղք թռչնոց: Եպիփանու վասն բա-
րուց կենդանեաց: Մատթ, Պատասխանիք Տաճկաց:
ՅԻՄԱՏԱԿԱՐԱՆ չունի: Գիրն է բոլորգիր եւ նոտրգիր խառն: ԺԵ-ԺԶ դարերու
գրութիւն կը կարծուի:

Թիւ 1647 - Պատմութիւն Յովասափի: Մեկնութիւն Արարածոց գրոց: Պատմու-
թիւն Հուսաւորչի: Պատմութիւն եւ Խրատ Խիկարայ:
ՅԻՄԱՏԱԿԱՐԱՆ - , Գրեցաւ գեղեցիկ Տաղարանս պատմութեան ձեռամբ Մովսէս
երիցու Արծկէցոյ, ի քաղաքս Ամիթ, ընդ հովանեաւ կաթու-
ղիկ Սուրբ Թեոփորոսին, ի ԶԷԴ (1485) ամին, ի վայե-
լումն համշիրաք եղբօր մերում Տէր Յովանիսին եւ զաւա-
կացն Հապիպչին եւ Դաւթին որ յայսմ ամի ծնաւ, զոր Տէր
Աստուած ընդ երկայն աւուրս պահեսցէ, ամէն, ,:

Կարսի Գազիկ Թագաւորի Աւետարանին մէջ գտնուած նկարներուն տի-
րոզ գոյներն են կապոյտ եւ կարմիր, յետոյ կուգան մութ դեղին, սեւ եւ
երբեմն ալ մանիշակագոյն:

Առողջութիւնս լաւ է, բայց կը զգամ թէ հետզհետէ կը ծերանամ եւ
ուժերս կը նուազին, այսու հանգերձ կարողութեանս ներածին չափ գործե-
րովս կը զբաղիմ: Չանական կեանքը կանոնաւոր կընթանայ: Սրբազան Պատրիար-
քի անցեալ տարուան հիւանդութիւնը շատ մտահոգեց ու տագնապեցուց մեզի:
Հիմա աղէկ է, բայց մեծ զգուշութեամբ կը պահենք ու կը խնամենք զինք,
որովհետեւ վերջին հիւանդութենէն բաւական ընկճուեցաւ Սրբազանը:

Թէպէտ ժամանակէ մը ի վեր ընդհատեցան մեր թղթակցութիւնները,
բայց ես թէ ի լրոյ եւ թէ թերթերու հրատարակութիւններէն միշտ տեղեկա-
ցած եմ Զեր Ամերիկա ճամբորդութեան ու գործօն կեանքի մասին: Շատ ուրախ
եմ որ առողջ էք ու միեւնոյն եռանդով կը շարունակէք Զեր ազգային ու
գրական օգտակար գործունէութիւնը: Բոլոր սրտով կը մաղթեմ որ երկար ապ-
րիք, միշտ առողջ ու միշտ զուարթ:

Ընունեցէք շերմագին բարեւներս:

5707

Մեծայարդ
Տիար Արշակ Չօպանեան,
ՓԱՐԻՉ

Պատուական եւ Սիրելի Բարեկամ,

Մեծագոյն հանճարով ստացայ Ձեր ամսոյս 10 թուակիրը: Կը յուսամ թէ մինչեւ պատասխանագրիս Ձեզ հասնիլը կատարելապէս կազմուրուած ու վերադարձած կ'ըլլաք Փարիզ ի գլուխ Ձեր աշխատութեանց: Կը մարտնչոր միշտ ըլլաք քաջող զ ու կորովի ու տակաւին շատ ու շատ տարիներ նուիրէք Ձեր բեղմնաւոր կեանքը Հայ դատին եւ Հայ գրականութեան:

Ներկայ բազմազբազ վիճակիս մէջ հազիւ այսօր ժամանակ գտայ գըրելու պատասխանագիրս: Գործերուս առատութիւնը եւ զանազան մտահոգութիւններ չափազանց զբազած են ջիղերս, ու կը զգամ թէ երկար հանգիստի մը պէտք ունիմ ես ալ: Բայց կերելի թէ այդ հանգիստը պիտի չկրնամ վայելել ցորթան չընտրուի տակաւին պատրիարքնիս ու թափուր մնայ Աթուրնիս: Ընտրութիւնը կախում ունի Հոգատար Կառավարութեան տալիք պատասխանէն, ու մենք այդ պատասխանին կը սպասենք, որ երկու ամիսը անցաւ ու չէ հասած տակաւին: Երկու անգամ լուր դրկեցի Քաղաքիս Կառավարչին, որ յայտնեց թէ ընտրոն Յօրէն Օնիսիս յանձնուած է գործը ու անկէ պիտի գայ պատասխանը: Այստեղ կը կարծուի թէ Կաթողիկոսի միջամտութիւնը մտածել կուտայ կեղերոնի Կառավարութիւնը, ըստ որում անիկա կը գտնուի Պոլսէ վիկեան երկրի մը մէջ:

Այս խնդրին մէջ գուր տեղը կը խծբծուի Երուսաղէմի Միաբանութիւնը, իբր թէ անիկա իւրացուցած ըլլայ պատրիարքին ընտրութիւնը եւ կապտած ըլլայ Ազգին մասնակցութեան իրաւունքը: Դուք պէտք է յիշէք թէ հանգուցեալ Դուրեան Սրբազանի ընտրութեան ժամանակ Հոգատար Կառավարութիւնը բացայտօրէն ըսաւ թէ պատրիարքական ընտրութեան մէջ չի կրնար ընդունիլ արտասահմանի մասնակցութիւնը: Այն ատեն թէ՛ այստեղէն եւ թէ՛ Պոլսէն, որ դաշնակիցներու գրաւման տակ կը գտնուէր տակաւին, եղած դիմումներուն վրայ հաւանեցաւ որ ըստ Սահմանադրութեան կատարուի ընտրութիւնը, պայման ընելով որ ատիկա նախընթաց մը չըլլայ յառաջիկայ ընտրութեանց պարագային, ու առաջարկեց որ ընտրական նոր Սթաթիս մը մշակուի իր խորհրդակցութեամբ: Դժբախտաբար Հանգուցեալը չուզեց անդրադառնալ այս յոյժ կարեւոր ու կենսական խնդրին, հակառակ բազմիցս մեր կողմէ իրեն եղած թելադրութեանց ու խնդրանքներուն, ու այսօր մեզի այսպէս դժուարին կացութեան մը մէջ դրաւ: Իմ տեղապահ ընտրուելէս յետոյ երեք անգամ տեսակցութիւն ունեցայ Երուսաղէմի Կառավարիչ Սր. Քիթրօչի հետ, անիկա ամէն անգամին ալ վճռական կերպով յայտնեց Հոգատար Կառավարութեան կամքը այս մասին: Մէկ տեսակցութեան ներկայ էր նաեւ Թորգոմ Սըրբազան: Այն անգամին մեր կողմէ առաջարկ եղաւ որ արտասահմանի թեմակալ առաջնորդները մասնակցին ընտրութեան եւ կամ գոնէ մասնակցի Բրիտանական թեաւրկութեան տակ գտնուող Ազգին հատուածը, ու չարժանացաւ ընդունելութեան: Ես ուրիշ վախեր ալ ունիմ: Խոստովանաբար գրեմ (ու կը խնդրեմ որ չտարածայնուի ասիկա), թէ Կառավարիչը անգամ մը ինծի առանձին ըսաւ որ առաջ 120 աչքեր (ակնարկ Ազգային Երեսփոխանական Ժողովին) կը նայէին քանտիտաներու ցուցակին վրայ, հիմա այդ դերը պիտի կատարեն երկու աչքեր, այսինքն իմս ու Բարձր Գօմիսէրիներ: Ես չհասկնալու զարկի ըսածը, ու ատոր վրայ է որ փոփոխեալ Զօղուածներու նախագիծը ներկայացուցինք Կառավարութեան, որպէսզի թումբ մը քաշած ըլլանք ոեւէ պատահականութեան առջեւ: Անշուշտ ես զգուշացայ Կառավարիչի յիշեալ խօսքերը յայտնել յատենի ժողովին, քանի որ մասնաւոր տեսակցութեան մը ժամանակ եղած խօսքեր էին անոնք:

5702 Ա.

Գալով ընտրելի անձին, հեռու է ինձմէ այդ մասին ոեւէ ձգտում կամ յաւակնութիւն, կրնաք վստահ ըլլալ: Համակիրներուս իսկ (ու անոնք բազմաթիւ են թէ այստեղ եւ թէ մանաւանդ ղուերսերը) կը յայտարարեմ միշտ թէ իմ անձս նկատի չունենան բնաւ, այլ աշխատին բերել այնպիսի մէկը որ կարող ըլլայ բարձրացնել Աթոռին պատիւն ու հմայքը: Անձնապէս ես ալ համակրող մըն եմ Թորգոմ Սրբազանին եւ քնահատող անոր արժանիքները: Իր Երուսաղէմ վերջին այցելութեան ժամանակ անձամբ յայտնեցի իրեն իր մասին տածած փափաքս, ու այդ ուղղութեամբ ալ կը թելադրեմ ամէն անոնց որոնք ձայն ունին ընտրութեան մէջ: Ես պատրաստ եմ ծառայութիւնս տրամադրել Աթոռին արժանաւոր ժառանգին, որքան որ ներեն տկար ուժերս: Բայց բոլոր ուժովս կը ծառայամ ամէն անոնց ոչէմ, որոնք իրենց անձնական շահերուն աղբիւր ու ~~փփփփփփփ~~ փառասիրութեան պատուանդան ընել ուզեն Սուրբ Աթոռը: Անշուշտ ինծի պէս մէկը, որ քառասուն երեք տարիներու ծառայութեան բեռ մը շալկած ունի Երուսաղէմի մէջ, պիտի ուզէր Վանքին աղէկօթերը տեսնել ու այնպէս փակել աչքերը առյաւէտ:

Վսեմ, Գալուստ Կիւլպէնկեանի վեհանձն նուիրատուութեամբ կառուցուելիք Մատենադարանի շէնքը փութոյ պնդութեամբ առաջ կը տարուի հոս, եւ զալ տարի այս ժամանակ կը յուսանք թէ կազմ ու պատրաստ ըլլայ Մատենադարանը իր ներքին մանրամասնութիւններով: Ասկէ զատ ունինք զուամբ մը 3554 Անհալիական ոսկիի, զորացած հանգուցեալ Պատրիարքին Յոբելեանին առթիւ եղած հանգանակութենէն: Վերջին կարգադրութեան համաձայն այդ զուամբով պիտի կառուցուի վայելուչ շէնք մը Տնօրէն Ժողովին նուիրած հողին վրայ, որմէ կը յուսացուի 10 0/0 տարեկան վարձք մը ընդունիլ: Այդ արդիւնքով պիտի ըլլան հրատարակութիւնները ԴՈՒՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԿԱՆ անուան տակ: Հրատարակելի հատորներու մասին ծրագիր մըն ալ մշակուած է ըստ հայեցողութեան Հանգուցեալին: Այդ ծրագրին մէջ կը մտնեն նաեւ ն, Աղոնցի աշխատութիւնները, բայց տակաւին ժամանակի կը կարօտի մինչեւ շէնքին մէջտեղ ելլելը: Այս մասին զրած եմ նաեւ Տիար Աղոնցին:

Փարիզի ազգայնոց հաւաքումի մասին առաջին անգամ տեղեկացայ Ձեր նամակէն: Երկու օր առաջ Պուլսէն Սմբատ Եպիսկոպոս ալ զրած էր թէ Տիար Գէորգ Թորգոմեան Փարիզէն հետը տարեր է հաւաքումին իղձերը կամ եզրակացութիւնները ու ներկայացուցեր է Խառն Ժողովին, ուր յետ երկար խորհրդակցութեան որոշեր են Ազգային, Կրօնական եւ Քաղաքական ժողովներու ղիւաններէն կազմուած Յանձնաժողովի յանձնել խնդրին ուսումնասիրութիւնը, ապա ձեւ մը գտնել Երուսաղէմի պատրիարքական ընտրութեան մասնակցելու, եւ զայն իբրեւ իղձ ներկայացնել Ամենայն Հայոց Հայրապետին: Մենք այդ մասին այստեղ ոեւէ զիր շատացանք Փարիզէն:

Բայց, ինչպէս վերեւ ըսի, ընդհանուր մտայնութիւնը այն է թէ արգելքը կամ չկամութիւնը Միաբանութեան կողմէն է, ապաթէ ոչ ինչո՞ւ համար Կաթողիկոսին դիմէին: Անիկա շատ շատ համակերպելու յորդոր մը պիտի ուղղէ: Բայց մեր ձեռքը ի՞նչ կայ: Եթէ կրնան Անհալիական կառավարութեան թող խօսք հասկցնեն:

Սիրալիբ բարեւներով եւ յարգանաց հաւաստեօ Ձերդ

Արամ Երեմյան

Handwritten signature

ARMENIAN PATRIARCHATE
JERUSALEM

No. ....

Սիրելի Բարեկամս Մեծ, Տիար Ա, Զօպանեան,

Ի ձեռին ունիմ Ձեր երկու նամակները 20 Դեկտեմբեր եւ 18
Յունուար թուակիրք:

Քանի մը օր առաջ Ձեր հասցէին թղթատարին յանձնեցի 1 օրինակ
ԽՈՀՔ ԵՒ ԽՕՍՔ հանգուցեալ Օրմանեան Սրբազանի եւ մէկ օրինակ երկու հա-
տոր ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱԿԷՄԻ Սաւալանեանցի, աշխարհաբար թարգմանուած
իմ կողմէ: Կը յուսամ թէ ընդունած կ'ըլլաք զանոնք ցարդ:

Ներփակ պատճեններէն կը տեղեկանաք մեր պատրիարքական խնդրին
առած երեւոյթը: Այս խնդրին մէջ Բրիտանական Կառավարութեան ղիւղը խիստ
բացորոշ է: Բնաւ չ'ընդունիր արտասահմանի մասնակցութիւնը ընտրութեան
մէջ: Կարծեմ պիտի յիշէք թէ հանգուցեալ Դուրեան Սրբազանի ընտրութեան
ժամանակ ալ միեւնոյն պահանջը դրաւ, եւ հուսկ ուրեմն պաշտօնագրով մը
(օրինակը ներփակ) յայտարարեց թէ կը հաւանի ըստ Սահմանադրութեան կա-
տարել ընտրութիւնը, պայմանաւ որ առաջիկայ ընտրութեանց ժամանակ Կառա-
վարութիւնը կաշկանդող նախընթաց մը չ'ըլլայ այն:

Պաղեստինի մաստան 1922-ին վերջնականապէս Անգլիոյ անցնելէն
յետոյ, երկրին վարչութեան համար Օրէնք մը հրատարակուեցաւ, որուն
83րդ Յօդուածով կը յայտարարուի թէ, Պաղեստինի հասարակութիւնները
պիտի կրնան ազատ ըլլալ իրենց ներքին գործերուն մէջ, պայմանաւ որ
իրենց սահմանադրութիւնները ընդունուած ու վաւերացուած ըլլան Բարձր
Գօմիսէի կողմէ այդ մասին հրատարակուած օրէնքով մը:

Հիմնուելով այս Յօդուածին վրայ Պաղեստինի Կառավարութիւնը
1926 փետրուար 15-ին հրատարակեց օրէնք մը որով կը յայտարարէր թէ,
որեւէ կրօնական հասարակութիւն եթէ ներկայացնէ իր կազմակերպութեան
ծրագիրը, ինք պիտի քննէ զայն նախապէս, ու ապա պիտի ենթարկէ նորին
ձեհափառութեան նախարարներէն մէկուն հաստատութեան, ու այնուհետեւ
նոյն հասարակութեան տիրող օրէնքը պիտի ըլլայ այդ ծրագիրը:

Արդէն 1921 Մայիս 15-ին Բրիտանական Կառավարութիւնը նկատի
առնելով իսլամ հասարակութեան մէջ ծագած դժուարութիւնները եւ Պաղես-
տին անջատ երկիր մը ըլլալուն հետեւանքով իսլամ կրօնական կազմակեր-
պութեան առած նոր հանգամանքը, կանխեց հրատարակելիք Օրէնքը, եւ, իս-
լամներու համաձայնութեամբ, հանեց օրինագիծի մը յայտարարութիւնը,
որուն օրէնքի ուժ տուաւ, ու ըստ այնմ կը կառավարուին ցարդ իսլամները:

Յունաց Պատրիարքարանը 1920-ին երկու դժուարութիւններ ունէր,
մին ժողովրդական եւ միւսը ելմտական, որոնք յանձնուեցան պետական գո-
միսիօնի մը ի քննութիւն: Այս առթիւ Յոյները ներկայացուցին իրենց Կա-
նոնագիրը, որուն մէջ ստեղծուած նոր կացութեան համապատասխանող բարե-
փոխութիւններ մտցուցած էին: Այս Կանոնագրին մէջ պատրիարքական ընտ-
րութեան վերաբերեալ որեւէ դժուարութիւն չուրեցան անոնք, վասնզի, ա)
Թուրքերու ժամանակին ալ Յունաց Երուսաղէմի պատրիարքութիւնը անկախ
էր բոլորովին, նման միւս պատրիարքութեանց, ու կապուած չ'ըլլէր Աթոռի
մը: Բ) Այն ատեն պատրիարքի ընտրութեան կերպը ուղղակի ենթարկուած էր
Օսմանեան կառավարութեան քոնթրոլին, այսինքն Միաբանութեան կազմած

No. ....

ընտրելեաց ցուցակը կը ներկայացուէր նախ Կառավարութեան, եւ ցուցակը վերադարձուելէն յետոյ Երուսաղէմի Սինօղը կ'ընտրէր իր պատրիարքը: Այդ Կանոնով Օսմանեան Կառավարութեան ունեցած դերը փոխանցուեցաւ Անգլիական Կառավարութեան:

Վերոյիշեալ 1926-ի կառավարական Յայտարարութենէն անմիջապէս ետք շրեաներն ալ իրենց կրօնական կազմակերպութեան օրէնքի ծրագիր մը ներկայացուցին, ու Կառավարութիւնը, ըստ սովորութեան, հրատարակեց այդ ծրագիրը ի գիտութիւն շահագրգռուողներուն, եւ այդ մասին բանակցութիւնները կը շարունակուին ցարդ:

Այս մասին որեւէ ձեռնարկ չէ ըրած Յրանչիսկեանց Կիւսթոտին, որ ըստ ֆէրմաններու լատին հասարակութեան կրօնական կազմակերպութիւնն է, հաւասար չայ եւ Յոյն պատրիարքութեանց: Կիւսթոտը (Յրանչիսկեանց մեծաւորը) վեց տարուան համար կը նշանակուի իբրեւ պետ լատին կրօնական հասարակութեան ու անփոփոխ կը մնայ ընտրութեան այս եղանակը, այդ պատճառաւ պէտք չի տեսնուիր ամէն անգամ նշանակուած նոր կիւսթոտը պետութեան հաստատութեան ենթարկել: Այսպէս էր նաեւ Թուրքերու ժամանակ: Իսկ շատինաց պատրիարքը եւ նոնսը օրինական տեսակէտով պապական նուիրակներ կը համարուին, հետեւապէս դուրս կը մնան շատինաց ներքին կազմակերպութենէն:

Ահա կը տեսնէք թէ միւս համայնքները աւելի կամ նուազ շարժումներ մը ըրած են իրենց սահմանադրութիւններն ընդունել տալու Հոգատար կառավարութեան: Մնացինք միայն մենք: 1926 թուականէն մինչեւ իր վախճանը ամէն առիթներով թելադրութիւններ ու խնդրանքներ կ'ըլլային հանգուցեալ Դուրեան Սրբազանին, որ քանի կենդանի է կարգադրէ ու վերջ մը տայ այս խնդրին, մանաւանդ թէ, կ'ըսուէր, մեծապէս յարգուած անձ մըն է ինք Կառավարութեան քով, ինչոր կընայ նպաստել իր դիմումներուն յաջող կարգադրութեան: Սակայն Հանգուցեալը նկատի առնելով պատրիարքական ընտրութիւնը Պաղեստինի սահմաններէն դուրս չտարածելու Կառավարութեան տեսակէտն ու տրամադրութիւնը, ու անոր հետեւանքով ամէն կողմէ ըլլալիք քննադատութիւններն ու բարձրանալիք ձայները, զգուշացաւ այդ խնդրին մօտենալէ: Եւ այսօր ահա փոթորիկը մեր գլխուն կը պայթի ու մենք կը կրենք դժուարութիւնները:

Սակայն անիրաւ տեղը կը մեղադրուինք ես ու Միաբանութիւնը թէ մեզի մենաշնորհ ընել կ'ուզենք պատրիարքական ընտրութիւնը: Ինչ կընանք ընել երբ Կառավարութիւնը առաջին օրէն բացարձակ դէմ է արտաքին մասնակցութեան: Դուրեան Սրբազանի վախճանէն յետոյ այստեղ էր Թորգոմ Սըրբազան, ու անգամ մը անոր հետ միասին այցելեցինք Երուսաղէմի անգլիացի կառավարչին, ու հոն այս խօսքը բացուեցաւ: Սրբազանը բացատրելով Երուսաղէմի հայ պատրիարքութեան ընդհանրական հանգամանքը, շեշտեց ազգային մասնակցութեան անհրաժեշտութիւնը, ու աւելցուց թէ հակառակ պարագային հերձեալ կը նկատուի Երուսաղէմի Աթոռը ու կը դադրեցնեն պատարագներու մէջ յիշատակել պատրիարքին անունը: Ապա առաջարկեց որ ընտրութեան մասնակցին Պոլիս եւ գաղութներու այն վիճակները որոնք թեմական կազմակերպութիւն ստացած են: Կառավարիչը չընդունեցաւ այդ առաջարկը: Թորգոմ

51088

ԱՐՈՒ
ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՐՔՈՑ ԾԱԿՈՎԱԲԵԱՆՑ
ԵՐՈՒՍԱԳԷՄ

ARMENIAN PATRIARCHATE
JERUSALEM

№.....

Սրբազան ըսաւ՝ որ գէթ անգլիական հովանաւորութեան տակ գտնուող երկիրներու հայերը մասնակցին: ,Որոնք են այդ երկիրները, ըսաւ Կառավարիչը: ,Ջոր օրինակ Հնդկաստան, Իրագ եւայլն, պատասխանեց Սրբազանը: ,Պաղտատ գտնուող հայերը ինչ կապ ունին Երուսաղէմի հետ, եղաւ Կառավարչին պատասխանը:

Մենք այստեղ Միաբանական Ընդհանուր Ժողովով խորհեցանք որ գէթ կապ մը պահելու համար Ազգին հետ, Ազգին ամբողջութենէն ընտրուած Հայրապետին վաւերացման պայմանը դնենք, բայց ատիկա ալ մերժուեցաւ ղժբախտաբար: Ներփակ պատճենին մէջ Երուսաղէմի Կառավարչին այդ մասին ըրած առարկութիւնը պատճառանք է լուկ: Բուն պատճառն այն է, որ կը կասկածին թէ Սովիեթ կառավարութեան ազդեցութեան տակ կը գործէ Հայրապետը, ինչպէս Դուռք ալ շատ ճիշդ դիտած էիք Ձեր նամակին մէջ:

ԱԶԴԱՐԱՐ-ի եւ ուրիշ Դաշնակցական թերթերու ղրղողներն են տեղիս խումբ մը Դաշնակցականները, որոնք ամէն ճիգ կը թափեն Պաղեստինի հայերէն ընտրուած քանի մը աշխարհականներու տալ Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի ասկէ առաջ կատարած դերը, այսինքն Ընտրելեաց ցուցակներու վրայէն անոնք ընտրեն Երուսաղէմի պատրիարքը: Իրենց ծուղակը ձգած են նաեւ քանի մը միամիտ երուսաղէմացիներ, ու իրենք վարագործի ետեւը կեցած զանոնք առաջ կը քշեն, ու այդ ուղղութեամբ դիմումներ ընել կուտան Կառավարութեան մօտ, Գահիրէի ՅՈՒՍՏԱԲԵՐ-ի խմբագրատունէն իրենց ընդունած հրահանգներուն համաձայն, ինչպէս կը հաւաստեն իրագեկները: Գիտէք անշուշտ թէ Դաշնակցականներու ուղղութիւնն է խառնել ամէն տեղ, որպէս զի պղտոր ջուրի մէջ ձուկ որսան: Յաւալի է որ Պարոն Թէքեան եւս, չըսեմ չարամիտ, այլ սխալ ու խեղաթիւրուած իր խմբագրականներով ԱՐԵՒ-ի մէջ, իւր կը քսէ անոնց հացին, ու ԱԶԴԱՐԱՐ կարտատպէ այդ խմբագրականները:

Մեր վերջին բանակցութիւններուն վրայ տեղիս Կառավարութիւնը նոր տեղեկագիր մը ղրկեց շնորհով: Ընտրութեան ձեռնարկելու համար կը սպասուի այնտեղէն գալիք հրահանգին:

Ձերմագին սիրոյ ողջոյններով եւ յարգանաց հաւաստեօք,

Զորո՛ւ Կարոյ/Արամյան

Պ.՝.....

Մեծայարգ Տիար Արշակ Զօպանեան,

Փ Ա Ր Ի Զ

Մեծայարգ եւ սիրելի Բարեկամ,

Ստացայ Ձեր Յուլիս 29 թուակիր նամակը եւ հասու եղայ պարու-
նակութեան: Մեծապէս շնորհակալ եմ Ձեր քաջալերական ու գնահատական
տողերուն համար, որոնք կուզան, վստահ եմ, Սրբոց Յակոբեանց մեր այս
պանծալի հաստատութիւնը սիրող անկեղծ բարեկամէ մը:

Թորգոմ Սրբազան տարակոյս չկայ թէ վանքերնուս օգտակար ըլլա-
լու առաջադրութեամբ պիտի գայ բազմիւ իր Աթոռը ու պիտի աշխատի իր
վրայ դրուած յոյսերը պսակել, անշուշտ մեր գործակցութեամբ եւ Միաբա-
նութեան երիտասարդ ուժերը գործի լծելով: Սակայն ամենէն աւելի հոգա-
ծութիւն նուիրելիք կէտը վանքին նիւթական կացութեան բաւոքումն է:
Յայտնի է որ եթէ հաստատութեան մը նիւթականը ամուր ու ապահով հիմերու
վրայ դրուած չըլլայ, այն ատեն ամլութեան կը զատապարտուին յղացուած
ամէն գեղեցիկ ծրագիրներ ու օգտակար փափաքներ:

Ուշադրութեամբ կարդացի Պ, Զօրիկ Զօրայեանի մասին Ձեր գրած-
ները: Հիմակուհիմա ես ինքիրմէս չեմ կրնար որոշում մը տալ կամ կարծիք
յայտնել: Քանի որ Թորգոմ Սրբազանին ալ գրած էք, այն ատեն հարկ կ'ըլ-
լայ սպասել Սրբազանի գալուն, որպէսզի խորհրդակցաբար կարենանք որո-
շում մը տալ թէ հարկ է արդեօք ելմտագէտ պաշտօնեայ մը հրաւիրել տեղս:
Այդ պարագային անշուշտ նկատի կ'ունենանք Ձեր ներկայացուցած անձը:

Ջերմագին բարեւներով եւ յարգանաց հաւաստեօք,

Ձերդ անկեղծօրէն

5110

ԼՈՒՍԱՐԱՐԱՊԵՏ
ՍՐՔՈՅ ԱԹՈՒՌՈՅՆ
ԵՐՈՒՍԱԿԷՍԻ

8 Ապրիլ 1935

Համար _____

ՄԵՍԱՅԱՐԳ ՏԻԱՐ ԱՐՄԱԿ ԶՕՊԱՆԵԱՆ
ՍԻՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ,

ՓԱՐԻՁ

Ընդունեցայ Ձեր մարտ 26 թուակիր վերջին նամակը եւ տեղեկացայ պարունակութեան:

Ուշադրութեամբ աչքէ անցուցի թիւ 2323 ձեռագիրը ու բարեբախտաբար գտայ հոն Ձեր մատնանշած ոտանաւորը, զոր ընդօրինակելով կը ներփակեմ:

Ձեռագրին հարազատ մէկ ընդօրինակութիւնն է ներփակեալը, զոր յետոյ տող առ տող բաղդատեցի ձեռագրին հետ եւ ուղղեցի սպրդած սխալները: Բացի կէտադրական ինչ ինչ ուղղումներէն պահած եմ նաեւ ձեռագրին ուղղագրութիւնը: Ընդօրինակած ատենս ես ալ ոգեւորուեցայ անոր պարունակութեամբ շատ ճարտար ու իմաստալից գտնելով զայն: Ձեռագիրը 153 թուղթէ բաղկացեալ հատոր մըն է, ու կը պարունակէ վարդանայ առակները, Կանոնք Թաղէոսի առաքելոյ, քանի մը քարոզներ, Տոմարական գիտելիքներ, շարականներ, զանձեր եւ տաղեր: Դժբախտաբար չունի յիշատակարան, վերջէն թուղթեր ինկած ըլլալուն համար: Գրչութեան տեսակէն դատելով, կարելի է ժՁ - Ք ժէ դարու գործ համարիլ:

Գալով թիւ 743 ձեռագրի Ձեր մատնանշած կտորներուն, անոնց առաջի ճորս տողերը կը դնեմ ստորեւ, թղ, 110պ,

(Երջելային)

Յամենահրաշագործ արարչին որ գոյացան,
Մեծ եւ ահեղ ըսքանչելիք ներգործեցան,
Ոմանք ի տես զարմանալեաց յօրինեցան,
Եւ այլք ի պէտս վայելչութեան մարդկան տվան:

Հանրական արարածոց մասունք լրման,
Ի յերկեակ թիւ որոշեալ բաժանեցան,
Աշխարհի սկիզբն եւ հիմունք հաստատեցան,
Ի յերկուս անկիւնագիծս առկայացան: *Կարճ*

(Ամբողջութիւնը կը կազմէ 1046 տող):

Թղ 121բ.

(Բարձրագոյն Դասարան)

Զորս իրք է որ զթագաւորութիւնն հաստատ պահէ, որ ուննա հաւատ սուրբ եւ ուննա պոխսիմոս հաստատուն, ի բան պահէ զժողովուրդն եւ օժտէ զարժանաւորքն: Զորս իրք պիտո է թագաւորին, իրաւունս առնել աղքատաց որպէս եւ մեծատանցն, եւ թշնամոյն ոչ կարէ յաղթել քան թտպրով, եւ հետ չարկամաց սէր ոչ կարէ դնել քան խոնարհութեամբ, եւ ի կամս սրտին ոչ հասանի քան համբերութեամբ, եւ այլն:

Կը կանխեմ շերմապէս շնորհաւորել յառաջիկայ Սուրբ Յարութեան տօնը, մաղթելով Ձեզ լիակատար առողջութիւն եւ ամենայն յաջողութիւն: Ընդունեցէք սիրալիր ու սրտագին բարեւներս:

Ձերդ սիրով.

Մարտիրոս Կարապետ

Նամակը:

Ձեր մեկնելէն վերջ քանի մը նամակներ եկան, որոնցմէ քանի մը հասը որկեցի Աղէքսանդրա Պ. Վիւրճեանի միջոցաւ, մնացեալները Բարիզ Ձեր հասցէին. կը յուսամ թէ ստացած էք: Բանի մը որ առաջ ձեռագիրները լուսանկարող Ամերիկացիէն գիր մը առի, որ կը յանձնարարէր հետեւեալը.

En écrivant à Mr. le Professeur Tchobanian, ayez la bonté de lui demander, s'il veut imprimer, en petit style, sous chaque reproduction des anciens M. S. S. Arméniens, que nous avons photographies, "PHOTO. AMERICAN COLONY. JERUSALEM." car il attend savoir dans quelle manière nous voulions le nom de notre maison à figurer.

Ձը փուծամ զայս սեղեկացնել Ձեզ, հարկ եղածը կատարէք: Առուսանկարող Ամերիկացիին հասցէն է.

Mr. G. E. Matsson, Pour Dept. Photographique, Colonie Américaine, Jérusalem.

Ձեմ սարակուսիր թէ զուարթ ու հաճելի ծովային ծամբորդութիւն մը ունեցաք եւ ըստ բաւականի կազմուեցիք Ձեր զբոսնած ու վաստակարեկ շնորհք: Եւ այդ շատ պէտք էր պատրաստուելու համար նորանոր աշխատանքներու եւ յոգնութիւններու: Ինչպէս քանիցս ըսած եմ, այնքան վարժուեցանք Ձեր հաճելի ընկերութեան, որ մեկնելովնիզ զգալի պարսպ մը Թողուցիք Ձեր ետեւ: Եարմարակ վրանիդ կը խնայնք ու անհամբեր կը սպասենք Ձեր լուրերուն:

Հաւանական է որ Պոլսոյ Ազգ. Ժողովը Յառաջիկայ ուր-ամսոյս 26ին կատարէ Երուսաղէմի պատրիարքական ընտրութիւնը. չեմ որ սեղի սան յապաղումներու եւ ձգձգումներու: Պէտք է Պատրիարքը որքան կարելի է շուտով պաշտօնին գլուխը անցնի. այդ կը պահանջեն Վանքին կենսական շահերը ու աւագ կարեւորութիւն ունեցող խնդիրները:

Իզմիրի ԱՐԵԻՆԵԼԵՍԷ ՄԱՍՈՒԼԷ Չիլինկիրեան Եպիսկոպոսի Թեկնածութիւնը կը պաշտպանէ ու այդ ուղղութեամբ բոլորակաւ կընէ: Վերջինս շարժ մը առաջ մեկնեցաւ, ըստ երեւոյթին անգարձ, որովհետեւ ամբողջ գոյքերը հետը տարաւ, մնացեալները ցրուեց ու սենեակներուն բանալիները յանձնեց:

Ծանօթ դատերը վերջին ծայր կը զբաղեցնեն ու կը մտահոգեն մեզի: Ասոնց առիւթները մեծերս պիտի զրկուի՝ Վսեմ. Տիար Եորատունկեանին. ինքը կրնայ ծանօթ ըլլալ Կարկուրի խնդրոյն, որ ժամանակին Ազգ. Պատրիարքարանը այնքան զբաղեցուց. Թերեւս օգտակար խորհուրդներ տայ ու Թելազքութիւններ ընէ:

Պերուժի Տեսուչը կը գրէ թէ Տրանսալի փաստարանը մօտ ժամանակէն պիտի սկսի դատի ու ամէն պահովութիւն կուտայ եղեր թէ պիտի շահի: Խաղ Վարդապետ այժմ սկսած է գնահատել Տոքթոր Մելքոնեանի այդ գործին մէջ ցոյց տուած եռանդն ու աշակցութիւնը:

Ինծի հետ ծանօթներ եւ բարեկամներ շերմապէս ու սիրով կը բարեւեն զՁեր: